

Inleiding

Het budgettair perspectief toont de financiële ruimte voor de komende begrotingsjaren. In het budgettair perspectief wordt de budgettaire ruimte (het bedrag in de kolom AR' / 'Algemene Reserve') en de budgettaire ruimte voor specifieke jaarschijven (de kolommen 2017 tot en met 2020) in beeld gebracht.

Het budgettair perspectief volgt op het [meerjarig overzicht van baten en lasten](#). Waar het overzicht van baten en lasten laat zien hoe de reeds genomen besluitvorming zich vertaalt in de financiële administratie, laat het budgettair perspectief zien welke budgettaire ruimte er nog is ter dekking van toekomstige besluitvorming.

Hieronder staat het budgettair perspectief. De beginstand wordt gevormd door de saldi van de Perspectiefnota 2017. Vervolgens zijn de mutaties met structureel en de mutaties met incidenteel effect opgenomen. De eindstand van het budgettair perspectief is de beschikbare budgettaire ruimte. De lezer van de Begroting 2017 kan indien gewenst meer detailinformatie opvragen. Hiervoor bestaan twee mogelijkheden:

- Selectie 'incidenteel'.
- Selectie 'structureel'.

Een selectie toont een dwarsdoorsnede waarin de volledige informatie gefilterd wordt volgens de instellingen van de lezer. Op die manier wordt enkel de gevraagde informatie gepresenteerd. Per voorstel wordt de volgende informatie getoond:

- Is het voorstel beïnvloedbaar ja of nee?
 - Indien ja: In het bijbehorende Statenvoorstel is dit voorstel als besispunt opgenomen.
 - Indien nee: Het is een technische verwerking van een eerder genomen besluit of een technische verwerking van een onontkoombare financiële mutatie.
- Wat is het (meerjarige) budgettaire effect?
- Wat is de toelichting?

Spelregels

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties houdt toezicht op het duurzaam financieel evenwicht van de Begroting en Meerjarenraming van provincies. Eén van de toetspunten is het duurzaam financieel evenwicht. Dit betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De structurele baten dienen dus gelijk of hoger te zijn dan de structurele lasten. Het beleid voor incidentele / structureel bevat hoofdregels en uitzonderingen. Deze zijn vastgesteld bij de Kerntakenbegroting 2013 (PS/2012/759).

De provincie Overijssel heeft voor dit onderdeel aanvullende spelregels geformuleerd, zie hieronder:

Hoofdregels

- Het karakter van baten en lasten bepalen we vooraf.*

Deze hoofdregel zorgt ervoor dat de gehele looptijd bij de bepaling van het karakter in ogenschouw wordt genomen.
- Het karakter van baten en lasten wijzigt gedurende de looptijd niet.*

Deze hoofdregel voorkomt dat er ongewenste verschuivingen tussen incidentele en structurele lasten en baten optreden in de loop van de tijd.
- Incidentele lasten en baten doen zich niet langer dan vier begrotingsjaren voor.*

Deze hoofdregel is de invulling van het begrip incidenteel. Afwijkend van de suggestie in de toelichting op het BBV is gekozen voor vier jaar. Hierdoor vallen lasten en baten die slechts voor één bestuursperiode worden toegekend binnen de definitie van incidenteel.
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en de met onttrekkingen samenhangende lasten zijn incidenteel.*

Deze hoofdregel is de invulling van het gestelde in het Gemeenschappelijk financieel toezichtskader. Dit omdat Provinciale Staten op elk gewenst moment de bestemming van reserves kan wijzigen.
- De opbrengsten van dividenden worden als incidenteel aangemerkt.*

Deze hoofdregel is bedoeld om recht te doen aan de onzekerheid over of en welke bedragen ontvangen worden.

Uitzonderingen

- a. *Kapitaallasten kunnen slechts als incidenteel aangemerkt worden als geen vervangingsinvesteringen voorzien zijn.*
Deze uitzondering op de hoofdregel zorgt ervoor dat kapitaallasten van investeringen die binnen de termijn van vier jaar worden afgeschreven maar wel vervangen worden, niet als incidenteel worden aangemerkt. Door de vervangingsinvesteringen blijven de lasten wel doorlopen.
- b. *Onttrekkingen aan reserves ter dekking van kapitaallasten worden als structureel aangemerkt als de bijbehorende kapitaallasten ook als structureel aangemerkt zijn.*
Deze uitzondering op de hoofdregel is de invulling van het gestelde in het Gemeenschappelijk financieel toezichtskader.
- c. *Van gegarandeerde dividenden wordt 60% als structureel aangemerkt.*
Indien er geen onduidelijkheid over de verwachte dividendstromen bestaat, dan wordt 60% van de verwachte dividendstroom als structureel opgenomen. De resterende 40% blijft de hoofdregel volgen en wordt als incidenteel gekenmerkt.
- d. *Bijdragen van derden en de bijbehorende lasten worden als incidenteel aangemerkt voor zover deze zich gedurende een bepaalde tijd voordoen.*
Deze uitzondering op de hoofdregel zorgt ervoor dat in de tijd beperkte bijdragen van derden en de bijbehorende lasten niet leiden tot structurele lasten en baten die voortvloeien uit de bedrijfsvoering van de provincie.
- e. *De jaarlijkse toevoegingen aan de Uitvoeringsreserve EHS in de periode 2014 – 2022 worden als structureel aangemerkt.*
Gelet op de lange periode en het feit dat de jaarlijkse toevoegingen uit het structurele saldo zijn gefinancierd, worden deze als structureel aangemerkt. De eenmalige toevoeging van € 69 miljoen in 2015 ten laste van de algemene dekkingsreserve blijft als incidenteel aangemerkt.
- f. *Toevoegingen en onttrekkingen aan de algemene reserve egalisatie plafond BCF worden als structureel aangemerkt.*
Deze uitzondering op de hoofdregel zorgt ervoor dat mutaties in de structurele algemene uitkering in het Provinciefonds als gevolg van het plafond in het BTW-compensatiefonds niet leiden tot schommelingen in het structurele en incidentele saldo.

Overzichtstabel

Budgettair perspectief	AR	2017	2018	2019	2020
Beginstand conform Perspectiefnota 2017	18.157		17.070	9.801	18.682
- Mutaties met structureel effect		-9.385	2.301	4.858	4.709
- Mutaties met incidenteel effect	1.782	9.385	2.272	1.290	109
Eindstand budgettair perspectief	19.939		21.643	15.949	23.500

Het budgettair perspectief wordt opgebouwd uit een structureel en een incidenteel component. Deze worden hieronder gepresenteerd.

Budgettair perspectief - structureel	AR	2017	2018	2019	2020
Beginstand structureel budgettair perspectief		40.025	26.446	16.686	7.857
- Mutaties niet beïnvloedbare voorstellen		-9.385	2.301	4.858	4.709
- Mutaties beïnvloedbare voorstellen					
Eindstand structureel budgettair perspectief		30.640	28.747	21.544	12.566

Budgettair perspectief - incidenteel	AR	2017	2018	2019	2020
Beginstand incidenteel budgettair perspectief	18.157	-40.025	-9.376	-6.885	10.825
- Mutaties niet beïnvloedbare voorstellen	-44	11.211	2.272	1.290	109
- Mutaties beïnvloedbare voorstellen					
<i>Tussenstand incidenteel budgettair perspectief</i>	<i>18.113</i>	<i>-28.814</i>	<i>-7.104</i>	<i>-5.595</i>	<i>10.934</i>
- Mutatie vrije ruimte Algemene Reserve	1.826	-1.826			
Eindstand incidenteel budgettair perspectief	19.939	-30.640	-7.104	-5.595	10.934

Voorstellen

Actualisering budgetten verkeer en vervoer				Incidenteel	
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020	
	8.032	2.249	459		-1.436

Door het nieuwe verdeelmodel van het Provinciefonds - zoals opgesteld door de Commissie Jansen - zijn de middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer onderdeel gaan uitmaken van het provinciefonds. Hierdoor gaan deze middelen de algemene begrotingssystematiek volgen, waarbij de baten en lasten conform de algemene regels inzake structureel en incidenteel zijn toegedeeld. Hierbij is gebleken dat onderdelen van de Decentralisatieuitkering verkeer en vervoer projecten in het Provinciefonds als incidenteel aangemerkt moeten worden. Dit is het geval bij eenmalige bijdragen aan projecten door het Rijk. Dit leidt tot verschuivingen tussen de structurele en incidentele saldi, waarbij het totaal effect op het budgettair perspectief nihil is.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering conversie lening Enexis				Incidenteel	
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020	
	-85	-85	-1		-1

Bij het opstellen van de begroting bleek aanvullende informatie beschikbaar over de wijze waarop de conversie eind 2016 financieel plaats zal vinden. Dit heeft in deze begroting geleid tot een kleine verschuiving van de incidentele baten naar de structurele baten van € 0,1 miljoen in 2017 en 2018. Dit wordt veroorzaakt doordat bij de Perspectiefnota 2017 geen rekening was gehouden met de extra structurele rentebaten van de bruglening. De bedragen in 2019 en 2020 betreffen afrondingen. Daarnaast zal bij de Monitor Overijssel 2016-II u een mutatie voor de jaarschijf 2016 worden voorgelegd.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering diverse budgetten				Incidenteel	
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020	
	430	430	430		-70

De bedragen hebben betrekking op de volgende onderdelen.

- De actualisering van de Cultuurbegroting 2017 - 2020 leidt tot een meerjarige verschuiving van € 0,1 miljoen van structurele lasten naar incidentele lasten.
- Bij de actualisering van de begroting 2017 bleek dat het aantal te verwachten aanvragen, waarvoor leges in rekening gebracht wordt, lager te zijn dan de aantallen waarmee de laatste jaren gerekend is. Aangezien de legesverordening gebaseerd is op integrale kostprijsberekening, betekent dit dan een deel van de toegerekende overhead niet meer gedekt kan worden uit de leges baten. Dit leidt tot een structurele tegenvaller van € 0,1 miljoen.
- Nadere beschouwing van de bij de het Coalitieakkoord toegekende budgetten heeft geleid tot de conclusie dat deze op sommige onderdelen te ruim geraamd waren. Dit leidt tot een incidentele meevaller in 2017 - 2019 van jaarlijks € 0,5 miljoen.

Niet beïnvloedbaar

Actualisering rentelasten reserves				Incidenteel	
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020	
	105	211	71		55

Dit is de actualisering van de rentetoevoegingen aan de reserves Europese programma's, Provinciale infrastructuur en Waterwegen.
Niet beïnvloedbaar

Afrondingen				Incidenteel	
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020	
	-1		1		1

De presentatie van de begroting in duizenden euro's leidt tot afrondingsverschillen. Met deze regel sluit het budgettair perspectief weer aan op het administratief systeem.
Niet beïnvloedbaar

Monitor Overijssel 2016-I				Incidenteel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	-44	2.730	-533	330
				1.560

De vermelde bedragen betreffen de budgettaire gevolgen van de Monitor Overijssel 2016-I. Deze mutaties zijn niet verwerkt in het budgettair perspectief dat bij de Perspectiefnota 2017 is gepresenteerd en worden in deze begroting in het budgettair perspectief verwerkt.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering budgetten verkeer en vervoer				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	-8.032	-2.249	-459	1.436

Door het nieuwe verdeelmodel van het Provinciefonds - zoals opgesteld door de Commissie Jansen - zijn de middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer onderdeel gaan uitmaken van het provinciefonds. Hierdoor gaan deze middelen de algemene begrotingsystematiek volgen, waarbij de baten en lasten conform de algemene regels inzake structureel en incidenteel zijn toegedeeld. Hierbij is gebleken dat onderdelen van de Decentralisatieuitkering verkeer en vervoer projecten in het Provinciefonds als incidenteel aangemerkt moeten worden. Dit is het geval bij eenmalige bijdragen aan projecten door het Rijk. Dit leidt tot verschuivingen tussen de structurele en incidentele saldi, waarbij het totaal effect op het budgettair perspectief nihil is.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering conversie lening Enexis				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	85	85		

Bij het opstellen van de begroting bleek aanvullende informatie beschikbaar over de wijze waarop de conversie eind 2016 financieel plaats zal vinden. Dit heeft in deze begroting geleid tot een kleine verschuiving van de incidentele baten naar de structurele baten van € 0,1 miljoen in 2017 en 2018. Dit wordt veroorzaakt doordat bij de Perspectiefnota 2017 geen rekening was gehouden met de extra structurele rentebaten van de bruglening. De bedragen in 2019 en 2020 betreffen afrondingen. Daarnaast zal bij de Monitor Overijssel 2016-II u een mutatie voor de jaarschijf 2016 worden voorgelegd.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering diverse budgetten				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	-47	-47	-47	-47

De bedragen hebben betrekking op de volgende onderdelen.

- De actualisering van de Cultuurbegroting 2017 - 2020 leidt tot een meerjarige verschuiving van € 0,1 miljoen van structurele lasten naar incidentele lasten.
- Bij de actualisering van de begroting 2017 bleek dat het aantal te verwachten aanvragen, waarvoor leges in rekening gebracht wordt, lager te zijn dan de aantallen waarmee de laatste jaren gerekend is. Aangezien de legesverordening gebaseerd is op integrale kostprijsberekening, betekent dit dan een deel van de toegerekende overhead niet meer gedekt kan worden uit de leges baten. Dit leidt tot een structurele tegenvaller van € 0,1 miljoen.
- Nadere beschouwing van de bij de het Coalitieakkoord toegekende budgetten heeft geleid tot de conclusie dat deze op sommige onderdelen te ruim geraamd waren. Dit leidt tot een incidentele meevaller in 2017 - 2019 van jaarlijks € 0,5 miljoen.

Niet beïnvloedbaar

Actualisering investeringskredieten en onderhoudsbudgetten				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	1.759	2.814	4.539	3.710

De ramingen voor de IT-investeringen zijn in 2016 geactualiseerd. Door gewijzigde behoefte, markt- en prijsontwikkelingen en schaalvergroting via het shared service centre ONS is een lager budgettair beslag nodig.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering rentebaten				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	1	-5	-27	-51

Bij het opstellen van deze begroting zijn de structurele rentebaten licht negatief bijgesteld als gevolg van een verwachte toename aan aflossingen op de onderliggende leningen.
Niet beïnvloedbaar

Actualisering rentelasten doeluitkeringen				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	-4	-3	-3	-3

Dit is de actualisering van de rentetoevoeging aan de Doeluitkering verbetering N34.
Niet beïnvloedbaar

Amendement Westert c.s. Banenafpraak Provincies 2023/participatiewet				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	230	270	290	330

Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2017 is het amendement Westert c.s. | Banenafpraak Provincies 2023/participatiewet aangenomen. De financiële gevolgen daarvan worden bij deze begroting in het budgettair perspectief verwerkt.
Niet beïnvloedbaar

Indexering				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	237	223	215	213

Bij deze begroting indexeren we de programmalasten met 0,1%; de verwachte prijsstijging in 2016. In het budgettair perspectief van de Perspectiefbrief 2017 was een percentage van 0,3 gehanteerd. Het laatste percentage is gebaseerd op de inflatie uit het Centraal Economisch Plan van maart 2016, terwijl het eerste percentage afkomstig is uit de recentere Juniraming 2016; beide van het Centraal Planbureau. Het effect is dat de indexeringen in de periode 2017 tot en met 2020 lager uitvallen dan wij bij de Perspectiefnota 2017 hebben aangegeven.
Niet beïnvloedbaar

Meicirculaire provinciefonds				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	216	216	216	217

Jaarlijks ontvangen wij in het voorjaar een circulaire van BZK ('de meicirculaire') waarin de ontwikkelingen met betrekking tot het provinciefonds en de overige rijksuitkeringen worden geschetst. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor de provinciale financiën.

Algemene uitkering Provinciefonds

De berekening voor het jaar 2017 is in ons budgettair perspectief nu een kopie van de berekening voor 2016. De positieve bijstelling van de algemene uitkering van 2017 die wij verwerken is € 0,2 miljoen.

Accres

Inzake de meerjarige ramingen van de accessen blijven wij de werkwijze hanteren waarbij alleen de mutatie van het accres in het eerstkomende begrotingsjaar wordt verwerkt en meerjarig wordt doorgetrokken. Bij de Begroting 2017 betekent dit dat het begrotingsjaar 2017 wordt verwerkt en dit meerjarig wordt doorgetrokken.

De meerjarige effecten van minder provincies (circa € 0,4 miljoen per jaar) en Vergunningverlening, toezicht en handhaving (circa € 0,4 miljoen in 2018) zijn eerder al verwerkt in de raming van de algemene uitkering.

Wijzigingen integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2016 en verder.

Ook wordt in de circulaire een aantal wijzigingen met betrekking tot de integratie- en decentralisatie-uitkeringen aangekondigd. Het gaat hierbij om bijdragen van het rijk voor bepaalde doelen:

- De provincie Overijssel ontvangt voor de decentralisatie-uitkering Bodemsanering in de periode 2016-2020 voor de asbestproblematiek in hof van Twente een bijdrage van € 25,4 miljoen. Op de bijdrage is € 1,6 miljoen in mindering gebracht vanwege de versnelling van de bijdrage in de Overijsselse asbestproblematiek in Het Gijmink die eerder heeft plaatsgevonden. Voor 2016 ontvangt Overijssel voor dit doel € 3 miljoen, 2017 € 2 miljoen, 2018 € 6,4 miljoen, 2019 en 2020 € 7 miljoen per jaar.

- Met ingang van 2016 maken de voor de provincies bestemde middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer onderdeel uit van het provinciefonds. Ter voorkoming van herverdeeffecten wordt het budget toegekend op basis van de bestaande verdeling van de BDU-middelen. De incidentele financiële bijdragen aan projecten worden vanaf 2016 via een afzonderlijke decentralisatie-uitkering verstrekt. In de meicirculaire is de jaarschijf 2021 toegevoegd. Voor de jaren 2016-2020 veranderen de bedragen niet.

De bovenstaande wijzigingen hebben geen direct effect op het budgettair perspectief. In de huidige werkwijze worden de decentralisatie- en integratie-uitkeringen volledig ingezet voor het doel dat daar door het Rijk aan is gekoppeld.

Niet beïnvloedbaar

Monitor Overijssel 2016-I				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	-2.730	497	-366	-1.596

De vermelde bedragen betreffen de budgettaire gevolgen van de Monitor Overijssel 2016-I. Deze mutaties zijn niet verwerkt in het budgettair perspectief dat bij de Perspectiefnota 2017 is gepresenteerd en worden daarom in het budgettair perspectief van de Begroting verwerkt.
Niet beïnvloedbaar

Opcenten Motorrijtuigenbelasting				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	500	500	500	500

Per 1 januari 2017 komt de gewichtsaf trek van 125 kilogram voor hybride personenauto's te vervallen. De effecten van deze maatregel zullen leiden tot meer opbrengst aan opcenten. Dit betekent voor Overijssel een extra opbrengst van ongeveer € 0,5 miljoen euro. Dit brengt de totaal geraamde opbrengst voor 2017 tot en met 2020 op jaarlijks € 105,0 miljoen.
Niet beïnvloedbaar

Sociale Kwaliteit (PS/2016/776)				Structureel
<i>Algemene reserve</i>	2017	2018	2019	2020
	-1.600			

Met de uitvoering van het programma sociale kwaliteit schept de provincie ruimte om resultaten te behalen op maatschappelijke onderwerpen die aanvullend zijn op de inzet via andere kerntaken. Via Statenvoorstel PS/2016/776 wordt € 1,6 miljoen doorgeschoven van 2016 naar 2017 voor de kerntaak Sociale Kwaliteit.
Niet beïnvloedbaar